

ENAKOPRAVNOST

NEODVIŠEN DNEVNIK SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), FEBRUARY 6, 1942.

ŠTEVILKA (NUMBER) 31

FOR DEFENSE
BUY
UNITED STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

FOR DEFENSE
BUY
UNITED STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

Mrs. Roosevelt bo povabljena, da govori na zborovanju narodnostnih skupin

Včeraj popoldne so se na povabilu župana Franka J. Lausche zbrali v mestni hiši uredniki tujezemskih listov in predstavniki narodnostnih skupin, da razmotirajo program vzajemne akcije za pospešitev civilne obrambe v Clevelandu. V ta namen je bilo sklenjeno, da se še ta mesec ali pa v marcu priredi v Public auditoriju veliko javno zborovanje, na katero bo povabilo Mrs. Eleanor Roosevelt, obenem pa se bo skušalo zvedeti, da-li bi se moglo napraviti aranžma, da bi predsednik Roosevelt potom radia govoril zborovalcem v Clevelandu.

Definitivnega datuma za zborovanje se ni določilo, dokler se ne prejme odgovora od Mrs. Roosevelt, ako ji bo mogoče priti v Cleveland. Za slučaj, da bi se ona ne mogla odzvati, se bo

Med Poljaki in Nemci ne sme biti nobene skupnosti

Nemka v Hamburgu je bila obsojena zaradi svoje usmiljenosti do Poljaka v 18-mesečno ječo.

BERN, Švica, 5. februarja. Kakor poroča "Hamburger Fremdenblatt," je bila neka ženska iz Hamburga obsojena v osemnajst-mesečno ječo, ker je dala pomoč nekemu poljskemu vojniku. List "Koelnische Zeitung" naglašja, da se mora poljske delavce na kmetijskih letih od ostalih. Nobena ženska delavka ne sme imeti svoje sobe poleg sobe poljskega delavca.

"Pod častjo nemške mladenske je, da bi se umivala v istem umivalniku, v katerem se umiva Poljak, ali da bi jedla ob isti mizi, ob kateri je poljski delavec. Poljaki so tu zato, da delajo. Z njimi se postopa kot z ljudmi; oni dobe obleko in mezo do kakor tudi hrano. To je pa tudi vse in se ne sme tolerirati nobene familijarnosti med Poljaki in nemškim žensstvom," pravi list "Koelnische Zeitung".

ITALIJANI V OČEH NEMCEV

LONDON, 5. februarja. — Kaj si mislijo Nemci o kakovosti italijanskega vojaštva in kako se norčujejo iz svojih italijanskih zaveznikov, je najbolj nazorno razvidno iz članka v neki nemški reviji, ki so jo dobili Angleži pri nemškem vojaštvu v Libiji. V članku, ki nosi naslov "Italijanski vojni komunikacijski in ki ga je ponatisnil "The Daily Express," je rečeno:

"Na fronti pri Tobruku je močna italijanska četa napadla nekega angleškega kolesarja ter ga prisilila, da je stopil s kolesa. Po vročem in daljšem boju se je našim vojakom posrečilo, preluknjati pnevmatike njegovega kolesa. Prednje kolo je bilo uničeno, pa tudi zadnje kolo se lahko smatra za razdejano. Vodilna naprava ali "balanca" je v naših rokah, za posest ogrožja pa se vrše še vedno vroči boji."

V nedeljo popoldne vsi v S. Nar. Dom!

Danes ponovno naglašamo važnost velikega vseslovenskega shoda, ki se bo vršil v nedeljo popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Na tem shodu, ki mora biti impozantna manifestacija clevelandskih Slovencev za obnovo svobodne in demokratične Jugoslavije, bo nastopil kot glavni in edini govornik g. Franc Snaj, slovenski minister v jugoslovanski vladi. Kdor je imel že priliko slišati g. ministra v privatnih pogovorih, je lahko ugotovil njegovo izredno zapolnjenost mednarodnega svetovnega položaja kakor tudi njegov širok svetovni obzor, zato ni dvoma, da bo imel povedati navzočim važne in zanimive stvari, tičeče se naše stare domovine in njenih bodočih odnosov v zajednici svetovnih demokracij. — Zato pridite vsi na to velevažno vseslovensko skupščino!

OBUPNO RAZPOLOŽENJE NEMŠKEGA VOJAŠTVA NA RUSKI FRONTI

Kalinin, predsednik Zveze sovjetskih republik, je obvestil ljudstvo, da bodo kmalu vse zasedene republike v krilu matere domovine.

NEMŠKI ARMADNI ČASOPIS SLIKA OBUPNE RAZMERE NA RUSKI FRONTI

MOSKVA, 5. februarja. — Mihajl Kalinin, predsednik Zveze sovjetskih republik, je izjavil danes ruskemu ljudstvu, "da je blizu ura, ko se bodo vrnila po Nemcih zasedene ruske republike k družini Sovjetske Unije," nakar je dejal, da Hitlerjev sen o zavojevanju Rusije "preganja sedaj Hitlerja nazaj preko zasneženih planjav."

Domovina bo kmalu zopet zdržena

Reorganizirana in ojačena sovjetska armada se približuje zdaj mejam Bjelorusije, Estonije, Litve in Latve, "dočim se na jugu vrača vsak dan več ozemlja k materi domovini."

Ruski komunikacijski naznanja, da Rusi še vedno prodirajo in bijejo Nemce in da je neka sovjetska sila uničila troje nemških pehotnih polkov na centralni fronti, dočim je bilo 800 Nemcev ubitih na fronti pri Kalininu. V dveh dneh so sestrelili Rusi 47 nemških letal, dočim so jih istočasno sami izgubili deset.

Prerez važne železnice

Sovjetska armada je že prerezala Ržev-Vjazma-Brijansk železnico, s čemer je ogrožen celoten nacijski komunikacijski sistem, ki spaja mesta Orel, Kursk, Harkov in Stalino.

Obup nemškega vojaštva

Na nemški meji, dne 5. februarja. — "Dnevi brez sonca ... dnevi večnega snega in do kosti segajočega mraza ... dnevi obupa in nemoči ... dnevi globokih gozdovih ... dnevi tulečih snežnih viharjev, viharjočih preko zasneženih planjav ..."

Graduantje

Pretekli teden so graduirali iz Collinwood višje šole sledeči slovenski fantje in dekleta: Jenney D. Barberic, Ray S. Bencar, John L. Budnar, Angela D. Cvek, Ray Ferline, Allen J. Filipic, Louis J. Fortuna, Paul F. Fortuna, Josephine H. Gorjanc, Walter A. Grebek, Anna M. Habat, Valerie K. Ipavec, Emily F. Jankovich, Jeannette A. Karda, Vera W. Klein, Albert J. Klinek, Vera V. Kobal, Frances J. Kolar, Joe H. Kovacs, Edward F. Kretic, Ray E. Krivac, Hal F. Lausin, Anthony Lovsin, Mildred C. Lusin, Joe Malek, Carl F. Malnar, Olga F. Markel, Margaret Mehling, Leo J. Mersek, Marie A. Miklaci, Ann M. Morel, Dorothy H. Muhitsch, Marie Penko, Helen L. Perdock, Mildred F. Perko, Frank Pokay, Rudy L. Polzer, Florence E. Poznik, Mariann Prusheck, Rita D. Radic, Alma F. Rahotina, Jack R. Ramund, Marven Rossa, Al F. Rupert, Edward T. Scullin, Frank Seehnik, Mary R. Skrinjar, Edward J. Slovenec, Leon Smole, Mary G. Stegel, Helen M. Tersten, Frank S. Trampus, Louis A. Turk, Mary J. Urankar, Sophie J. Volk, Helen A. Zadnick, Betty A. Zagar. — Čestitamo!

V Rusiji ni kakor v Franciji

"V Franciji je bilo vse drugače," pravi ta nemški vojak. "Francosje so bili trdno ljudstvo, ki ga je v nekaj tednih porazila naša hrabra vojska. — Toda odkar smo vmarširali v Rusijo, smo doživeli že marsikak brezupen dan."

Vsepovsod preži smrt ...

"Smrt preži vsepovsod, v gozdovih in močvarah ... Kakor divja zver preži sovražnik v gozdu ... Ruskega gozda ne morete v nobenem oziru primerjati z nemškim gozdom, kajti v ruskih gozdovih je šilno gostorejše in grmovje, in marširanje skozi tak gozd pomeni večji boj z drevjem, grmičjem in močvirjem."

Nova gosta

Kakor nam poroča jugoslovanski konzul dr. Mally, bosta prispela v nedeljo na vseslovenski zbor v Cleveland tudi jugoslovanski minister g. Sava Kosanović in dr. Boris Furlan. Oba omenjena bosta govorila zvečer pri banketu v Hollenden hotelu.

POGON ZA JAPONCI IN ITALIJANI NA ZAPADNI OBALI

Vladni agentje so zasegli orožje, razstreliva, radio-aparate in fotografske kamere.

BOJI ZA SINGAPOR SO SE PRIČELI

SINGAPOR, 5. februarja. — Angliška artilerija je danes prišla s svojimi topovi k morju in s svojimi topovi k morju. Japonci topove, ki so obstreljevali Singapor ter drug za drugim utihnil.

Visoko letajoči japonski bombniki so bombardirali anliške ladje v singaporskem pristani, dočim so bojna letala obstreljevala s strojnimi mestnimi ulice.

POGON PROTI JAPONCEM IN ITALIJANOM

VALLEJO, Cal., 5. februarja. — FBI agentje so v prizadevanju, da v kali zatro vsako možno petokolonsko akcijo, da priredijo pogon na lokale in stavbe, ki jih lastujejo Japonci in Italijani v bližini tujezemskega Mare Island Navy tabora.

Vladni uradniki so s pomočjo lokalnih oblasti aretirali najmanj petnajst oseb pred večerom.

MORCEVANJE IZ LJUDSTVA

Berlinski radio, čigar oddaja je bila namenjena za Azijo, je včeraj izjavil, "da so japonci in nemški poganiki bogovi istega čistega arištva." "Wotan, bog nemške mitologije, je istoveten japonskemu bogu sonca in vetrov." Oba ta bogova sta "enaka i po značaju i po imenu" ter tvorita aktualno zvezo med obema deželama.

"Oba bogova čuvata nad svojo narodoma, da ohranita čisto bogojnega in patriotičnega duha."

K vojakom

Prihodno sredo bo odpotoval vojakom Joseph Zaje, sin Mrs. Josephine Kovačič, 1253 Norwood Rd.

Bolezen

Na domu se nahaja pod zdravniško oskrbo Mrs. Antonio Wessa, 16420 Arcade Ave. Prijateljice so vabljene, da jo obiščejo, mi ji pa želimo, da se kmalu vrne ljubo zdravje!

Vstopnice na banket

Kot ste že čitali, se bo v nedeljo vršil narodni kongres ob 2. uri popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Vstopnina k shodu je prosta in tudi v dvorani se ne bo pobiralo prispevkov. Kongres bo posetil minister Snaj, ki je dospel iz stare domovine, in ki bo zbrani množici orisal težkosti in potrebe našega trpečega ljudstva onkraj morja. Zvečer se bo v počast ministru Snaju priredil banket v Hollenden hotelu, in komur dopuščajo razmere, naj bi se ga udeležil. — Vstopnice imamo na prodaj v uradu "Enakopravnosti", in priporočja se, da si jih nabavite pred večerom banketa.

Seja

Članstvo društva "Cvetiči Nobile", št. 450 S. N. F. J. je vabljeno, da se udeleži redne mesečne seje dne 8. februarja, ob 9.30 uri popoldne. Seja je važna.

"Slovanov" koncert

Kakor je bilo že poročeno med našimi dopisi, priredi znan pevski moški zbor "Slovan" v nedeljo popoldne v Slovenskem društvenem domu svoj koncert in kratko igrice. Poleg zborovskih pesmi bodo na programu tudi krasni solo in dvospevi, predvajajo pa naših priznanih pevskih močeh, ki so si stekle zaslužen sloves. Vse pevske točke bo spremljala pianistinja Miss Irma Kalanova. — Po absolviranem programu bo ples in prosta zabava.

Dovolj povedano

Mrs. J. Ule, 19311 Kildeer Ave., je prejela od svojece iz domovine pismo, v katerem pišejo poleg drugih stvari: Smo pod Italijani. Moramo biti pozorni, drugače smo vedno v nevarnosti, da jo izkupimo — Razlage ni treba.

Pogreb

Pogreb umrlega mladeniča James Mohorčič se bo vršil iz Zakrajskovega zavoda v ponedeljek zjutraj ob 10. uri v cerkvi sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

Kultura

DRAMSKO DRUŠTVO "ANTON VEROVŠEK"

V soboto večer se vrši redna mesečna seja dram. dr. Anton Verovšek, v navadnih prostorih. Prosi se članstvo, da se gotovo udeleži, kajti seja je zelo važna. Slišalo se bo tudi račune zadnje igre.

CANKARJEVA USTANOVA

Jutri v soboto, 7. februarja se vrši seja novega in starega direktorija. Pričetek ob 7.30 uri zvečer v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Na tej seji se bo volil odbor za tekoče poslovno leto.

JPO-SS odbor v Chicagu pripravlja veliko slavnost

"Prosveta" poroča: Chicago. — Čikaški slovenski lokalni odbor JPO-SS je na svoji seji, katere se je vršila 28. t. m. v spodnji dvorani SNPJ, sklenil, da priredi veliko veselico z bogatim programom dne 24. maja v Bohemian - American Halli, 18. ulica blizu So. Ashland Ave. Čisti prebitek te prireditve pojde v blagajno JPO-SS in deloma ameriškemu Rdečemu križu. Na programu bodo vsi slovenski pevski zbori v Chicagu in za glavnega govornika bo povabljen slovenski minister jugoslovanske vlade Frank Snaj. Pri tej veselici bodo sodelovala vsa slovenska podporna društva in druge lokalne organizacije v čikaški naselbini. To bo največja manifestacija vseslovenske solidarnosti, kar jih je še kdaj bilo v tem mestu.

ZGORELA V AVTOMOBILU

COLUMBUS, 4. februarja. — Dva mladeniča sta zgodaj danes zjutraj zgorela, ko sta se z nekim izposojenim avtom zaletela v trailer nekega traktorja. V ponesrečenosti so sorodniki spoznali 18-letnega Eddie Koonsa in 18 let starega Thomasa P. Wilsona.

Seja

Članicam društva Srca Marije (staro) se naznanja, da se bo seja pričela v nedeljo popoldne ob 1. uri, pobiranje asesmen-ta pa ob 12. uri, in sicer vsled narodnega zborovanja, ki se ob 2. uri vrši v Slov. nar. domu.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
za 6 mesecev	\$4.00; za celo leto
	\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

GEORGE F. ELIOT O VOJNEM POLOŽAJU

Major George F. Eliot, znani ameriški vojaški komentator, pravi, da je imela Nemčija v začetku svoje vojne z Rusijo približno 300 divizij vseh tipov in okoli 8,500 prvovrstnih letal.

Tekom ruske kampanje je bilo približno petdeset nemških divizij strtih ali tako zelo razdejanih, da potrebujejo popolne rekonstrukcije. Tega pa se ne da storiti v nekaj tednih, zato tekom zime te divizije ne prihajajo v poštev, tvorijo pa še vedno mogočo rezervo za kampanjo na pomlad. Od preostalih 250 divizij jih je 60 potrebnih za garniziranje in za policijsko službo v Norveški, v sedeni Franciji, centralni Evropi, v Jugoslaviji in drugod na Balkanu. Reducirati te čete, bi se reklo, bodriti podjarmljene narode na upor proti Nemčiji in snubiti anglo-ameriško invazijo.

Ako hoče Nemčija vzdržati defenzivno ali obrambno fronto v Rusiji, potrebuje za to nič manj kot 125 divizij, kar pomeni, da ji je potrebnih okoli 180 divizij za lokalne in splošne rezerve. Vporabljeni za to manj vojaštva, bi se reklo, klicati nesrečo nad Nemčijo. Potemtakem ostane Nemčiji na rokah še deset divizij za ofenzivne namene drugod, kar je vsekakor premalo za udar na Turčijo in morda celo premalo za udar skozi Španijo.

Kar se tiče nemških letal, jih je ena tretjina v Nemčiji, kjer jih popravljajo, druga tretjina na ruskem bojišču, tretja tretjina pa je razdeljena med zapadno fronto in Sredozemljem. Izgube nemških letal na ruski fronti je večinoma krila produkcija novih letal.

Najbrže se ne bomo mnogo motili, če domnevamo, da bo imelo nemško vrhovno poveljstvo dne 1. aprila na razpolago 60 do 80 divizij in 2,000 do 3,500 prvovrstnih letal za ofenzivne operacije, s katero silo bo lahko prešla v ofenzivo ali defenzivo v Rusiji ali pa bo pričela nove ofenzive drugod. Toda še v tem pregledu je treba računati s trajanjem ruske zime in z vprašanjem, kako velika bodo še izčrpanja nemške armade tekom te zime, ki še daleč ni končana.

V tem pogledu je situacija Nemcev dokaj slična položaju zaveznikov na Daljnem vzhodu. V obeh slučajih je iniciativa v rokah sovražnika. Zato tako trda borba za ohranitev Singapura, Manilskega zaliva in Jave. Ako izgube zavezniki te postojanke, bo zanje mnogo težje preiti v ofenzivo pozneje.

Natančno to so imeli Nemci pred očmi, ko je pričel maršal Timošenko s svojo armado ogrožati Krim; Nemci so morali vreči tja svoja ojačenja, ako so hoteli preprečiti veliko nesrečo. Sedanji ojačeni nemški odpor v okrožjih Leningrada in Harkova da sklepati na enako nemško reakcijo v teh vojnih sektorjih. Čim dlje bodo Nemci prisiljeni pri svojem umiku, tem težje jim bo njihovo zopetno prodiranje spomladi.

JUGOSLOVANSKO SPOROČILO AMERIKI

Zunanji minister jugoslovanske vlade v izgnanstvu, dr. Momčilo Ninčić, je poslal pozdrave predsedniku Združenih ameriških držav ob njegovih šestdesetletnici. Nazdravljajoč hrabrosti in vztrajnosti predsednika Združenih držav, je dr. Ninčić izjavil, da bo "pod njegovim vodstvom Amerika pravočasno ustavila nasilno pohlepno divjakov." Dalje je dr. Ninčić dejal:

"Naš narod je zlasti hvaležen predsedniku Rooseveltu za vse izraze njegovih prijateljskih čustev, ki so ohranila in še vedno vzdržujejo naš duh v teh strašnih časih za našo državo."

"Milijoni Srbov, Hrvatov in Slovencev bodo zato iskreno prosili Vsemogočnega, naj predsedniku Rooseveltu podari še mnogo let."

V zvezi s proslavo rojstnega dne predsednika Združenih držav, je londonski radio po NBC prenašal pozdrave borcev vseh zavezniških držav.

V imenu Jugoslavije je pozdravil predsednika Združenih držav Franklina D. Roosevelta neki hrabri jugoslovanski vojak iz vrst zavezniške vojske v Veliki Britaniji, mu voščil srečni šestdeseti rojstni dan ter v svojem pozdravu dejal:

"Dober večer, gospod predsednik. Imamo dobre

UREDNIKOVA POŠTA

Nekaj glede prihodnje nedelje

Cleveland, Ohio. — Ne vem sicer, kako so vzeli v splošnem naši rojaki glede naznanila radi nedeljske popoldanske in večerne prireditve. V tem bodo različna mnenja, vendar je upati, da se bomo skupno odzvali. Potrebno je, da se odzovemo ne samo na shodu v Slovenskem narodnem domu, prav tako je potrebno, da se snidemo tudi v mestu v številu, ki nas bo predstavilo Ameriški javnosti v pravo luč.

Ne gre se zato, da se bo tam kdo postavljati ali na nobel način zabaval. Bolj kot to, se gre za to, da se pokažemo kot Slovenci, da čutimo z drugimi narodi tudi mi v teh časih narodnega priznanja potom gosta, ki je naš rojak in ob enem zastopisto državo, za katero se zavzema tudi ameriška država, oziroma naša ameriška vlada.

Vdeležba v mestu v hotelu je ravno tako potrebna, da je polnoštevilna, ker se bo v tem tudi nas sodilo v tem, koliko je nam za vse to za kar se gre današnje dni.

Radi vdeležbe v mestu je veliko odvisno, kako nas bodo kot narod sodili. Pred ameriško javnostjo smo sicer poznani, da smo zelo številni narod po družtvih, po organizacijah, po trgovinah, po profesionalnih osebah in celo v tem, da je župan našega naroda sin.

Vse to nas sila, da se moramo odzvati za nedeljo večer v velikem številu v hotelu v mestu. Po moji sodbi bo to pomenilo več, kakor na shodu, kjer ne bo Ameriška publika navzoča, v mestu pa bodo navzoči zastopniki časopisov, ki bodo nas drugi dan poročali.

Se ne dolgo nazaj so imeli naši bratje Hrvati prav na podoben način v mestu, v istem hotelu prav tak sestanek, kakor so med seboj potom stare domovine razdeljeni, so se vendar zelo lepo odzvali z veliko vdeležbo. Mi vemo, da nas je veliko več kot bratov Hrvatov in naša domovinska potreba nas tudi kliče in vabi, da se udeležimo vsi v kolikor je le mogoče!

Obed, ki bo v mestu pripravljen v počast ministra G. Snoja, bo časten in pomenljiv. Kar storimo v ta namen, je storjeno v namen in v pozdrav domovine. Mi bomo sicer pri omizju, toda, naši razgovori bodo o tem, kako in kedar bomo mogli zopet srečati svoje in z njimi priti v zvezo z dopisovanjem. V ta namen je bil tudi minister povabljen, da se njemu da narodno priznanje in po njem priznanje trpeči domovini, da, če nič drugega ne moremo za enkrat storiti, se vsaj zbiramo skupaj v namenu, da s tem domovini izkazujemo naše simpatije in želje tem, ki so domovine zastopniki. V domovini so nas, ki smo prihajali tja vselej sijaj-

vesti, prihajajoče iz glavnega bivališča generala Draža Mihajlovića, vrhovnega poveljnika naše vojske v domovini, ki se bori proti našemu skupnemu sovražniku. Dobre vesti imamo: Nemci odhajajo. Poklicali so na pomoč Madžare in Bolgare. Najprej so klicali Italijane, pa niso hoteli priti. Lansko leto so Italijani hoteli Črno goro. Vendar Črnogorci Italijanov ne marajo in če Črnogorec koga ne mara, je boljše zanj, da jo odkuri. Zato sedaj tam ni Italijanov, razen nekaterih, ki se skrivajo. Tudi iz Bosne in Hercegovine so sovražnika pregnali. V Srbiji Nemec še vratu ne sme iztegniti, ker ga takoj pobije Draža Mihajlović. Sedaj so naši borci zvedeli še to dobro vest, da se na njihovi strani bori Amerika."

Na koncu je jugoslovanski vojak v našem jeziku dejal:

"Gospod Predsednik, Jugoslovani Vam pošiljajo vo-

ščila k Vašemu rojstnemu dnevu!"

no pogostili! Povrnimo to deloma in pokažimo, da smo hvaležni, da je dospel naš zastopnik.

A. G., član odbora.

Ob 15-letnici Čitalnice Slov. Del. Doma

Cleveland, Ohio. — Vse, kar vemo iz zgodovine človeštva, nam je ponajveč ohranjeno v knjigi; vse, kar bo bodočnost vedela o nas, se danes zapisuje v knjige. In te knjige so od vsega početka hranile organizirane in neorganizirane čitalnice po širnem svetu. Zgodovina je čudna, zelo čudna stvar. Nič čudnega ne bo ako bo največ slovenskih knjig ohranjenih ravno med nami v severni in južni Ameriki.

V Clevelandu smo od nekdaj radi imeli svoje kulturne stike v okrožju čitalnic, in ravnotako tudi v Collinwoodu od vsega postanka Slovenskega delavskega doma. Vsa čast vsem, ki so se na najmanjši način trudili za njen razvoj, vsa čast vsem, ki so jo kakorsibodi podpirali direktno ali potom posejanja njenih letnih priredb. Vsi so žrtvovali po svoje — splačalo se je.

Kot nalašč je bil izbran dan 15. februarja za 15-letnico. Pri nas gre to leto vse na petnajst! Rezervirajte si ta dan za veliko priredbo čitalnice Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., pripeljte svoje prijatelje, znanke in vse, kar misli in čuti slovensko. Ne bo jim žal!

Iz programa je razbrati pestrost in v resnici raznoličnost. Nastopil bo Mladinski pevski zbor doma na Waterloo Rd.; nastopila bosta Zaje in Jelerčič v svojih duetih; pevski zbor "Slovan", "Jadran", socialistična "Zarja". Telishman bo spet na naših deskah. No, brez Epipicha menda res ni nič v varijetnih programih, zato bo tudi to pot gostoval med nami s svojo posebno točko, mislim kakim kupletom. Cedralje bolj priljubljeni duet Edithe Coffove in Raddellove je tudi uvrščen za vaš zopetni užitek. Kajpada, tudi "Glasbena Matica" pošlje na to slavnost svoj priljubljeni in dobroznani kvartet.

Navada je ob takih prilikah imeti najbolje, torej tudi Louis Belle in Frank Plut nastopita ter Nosan in Vencel Frank. — "Verovšek" bo vprizoril enodejanko — burko nemara? V nji nastopijo Frank Česen, M. Bašelnova, Kovač, Dolinar in Vadenalov najmlajši. Kaj bo, pride pravzaprav kasneje po drugih. Vstopnina samo 35 centov.

Publika je ponovno vabljena, naj si rezervira nedeljo, 15. fe-

bruarja za poset tega čitalniškega varietnega programa — da pride z nami vred praznovat to redko 15-letnico čitalnice. Užitke je garantiran za vse, dobre družbe tudi dosti, in zraven tega pa fina godba, katero preskrbi Vadenalov orkester.

Na svidenje torej v nedeljo, 15. februarja ob 3:30 popoldne!

John Lokar, st., član čitalnice.

Janko N. Rogelj:

Dvojna pomoč

Jugoslovanski pomožni odbor, slovenska sekcija, nabira denarne prispevke pod nadzorstvom naših podpornih organizacij in državnega oddelka v Washingtonu, D. C., ki zahteva, da račune pomožne akcije pregledajo tudi zapriseženi računski pregledovalci. Obenem ima pomožni odbor tudi svoj nadzorni odbor, tako da bodo računi pregledani dvakrat. Do 17. januarja je bilo v blagajni JPO,SS \$12,735.69. Do sedaj je imel odbor samo \$12.50 stroškov. Vse drugo delo je bilo brezplačno. Stroške odborovih sej plačajo posamezne organizacije. To je dokaz, da naše bratske organizacije, ki v resnici zastopajo pretežno večino slovenskega naroda v Ameriki, vršijo to delo nesebično in nadstrankarsko.

Sedaj ne moremo nuditi pomoči našim revežem onkraj morja. Ko bo konec vojne, ali če bi slučajno preje kaka zavezniška armada zasedla naše kraje, potem bi bilo mogoče nuditi to pomoč, da bo v resnici prišla v roke naših trpečih bratov in sester onkraj morja. Sedaj samo nabiramo denar, katerega pa še ne rabimo. Lahko pa napravimo, da posodimo sedaj ta denar ameriški vladi v obliki obrambnih bondov. Ako napravimo ta korak, potem bo denar v blagajni JPO,SS porabljen v dvojen namen: Prvič v pomoč ameriški vladi, drugič v pomoč trpečim v domovini. To bo dvojna pomoč: Prva Ameriki, druga naši stari domovini onkraj morja. S takim delovanjem se mora vsak strinjati; s tem pokažemo, da smo zavedni in zvesti ameriški državljanji, a obenem krvni bratje in sestre onih, ki trpijo v zasedenih krajih onkraj morja.

Naše slovenske žene in dekleta, posebno članice Slovenske ženske zveze in Progressivnih Slovenk, so pokazale resno voljo, da hočejo pomagati. Pokazale so to zanimanje pri svojih postojankah ali pri lokalnih odborih. Njih moč je velika, ako jo hočejo izrabiti. Ženi je že po naravi dano, da lažje poprosi, kakor mož.

Ameriške Slovenke, v aša usmiljena srca naj se zavedajo, da naša slovenska žena ali dekle v domovini onkraj morja trpi nepopisne muke. Naše slovenske matere v domovini so ostale same brez vsake pomoči. Iskra upanja živi v trpečih srcih z mislijo na njeno krvno sestro v Ameriki, če se bo ta spomnila njene grozne nesreče. Zato je ob teh temnih in groznih časih poklicana ameriška Slovenka, da pokaže usmiljenje. Usmiljena srca naših ameriških Slovenk lahko čutijo, kaj je materina ljubezen do svojih otrok, kateri prosijo kruha, kruha in kruha... Zadnjo skorjo kruha bi jim dala ter legla spat lačna; toda zadnja skorja kruha je že zdavnaj izginila. Pred njenimi očmi hirajo in se obrazno starajo njeni otroci, katerih solzne oči prosijo kosček kruha. In te nesrečne matere čakajo in upajo, da bodo doživele s svojimi otroci konec te strašne negotovitosti. In tem materam ne bi pomagala ameriška Slovenka, ki je njih krvna sestra!

Prav lahko jim pomaga, če ima dobro voljo, usmiljeno srce in lepo besedo, s katero poprosi za denarno pomoč.

Žene in dekleta, odgovorite in pokažite, da ste krvne sestre.

Jugoslovanski pomožni odbor, slovenska sekcija, ima sedaj organizirane lokalne odbore po sledečih naselbinah:

Joliet, Ill., št. 1; Cleveland, Ohio, št. 2; Chisholm, Minn., št. 3; Sheboygan, Wisc., št. 4; Milwaukee, Wisc., št. 5; Ely, Minn., št. 6; St. Louis, Mo., št. 7; Chicago, Ill., št. 8; Waukegan, Ill., št. 9; Lloydell, Pa., št. 10; Butte, Mont., št. 11; Pittsburgh, Pa., št. 12; Farrell, Pa., št. 13; Lorain, Ohio, št. 14; Clinton, Ind., št. 15; Salida, Colo., št. 16; Rock Springs, Wyo., št. 17; Barberton, Ohio, št. 18; Aspen, Colo., št. 19; Pueblo, Colo., št. 20; Denver, Colo., št. 21; La Salle, Ill., št. 22; Johnstown, Pa., št. 23.

Ko to pišem, organiziranih je že 23 lokalnih odborov JPO,SS. Kje so druge naselbine? Ali ni moža ali žene v slovenski naselbini, ki bi organiziral lokalni odbor? Kje so naša društva, ki pripadajo k bratskim organizacijam, ki tvorijo slovensko sekcijo Jugoslovanskega pomožnega odbora? Bratje in sestre, zakaj zaostajate za naselbinami, ki imajo že svoje odbore. Predno mine vojska, organizirana mora biti vsaka slovenska naselbina v Ameriki. Ko bo pot zopet odprta v domovino, takrat bomo izvedeli, kako potrebna bo pomoč. Kako jim bomo pomagali, ako ne bomo organizirani in pripravljeni.

V pismu, ki je prišlo v Ameriko pred dobrim mesecem, je bilo zapisano: "V Sloveniji ni več bogatstva in ne reveža, tu smo danes vsi enaki: nobeden nima nič. Tu smo danes vsi združeni—samo Slovenci smo. Samo čakamo, kdaj pride dan rešitve, če ga sploh dočakamo..."

Tako je v domovini naših bratov in sester onkraj morja. Žalostna jim majka! Kaj jim priinese konec vojne? Kako bodo mogli lačni, potrti in bolni odločevati kakšno formo vlade si želijo. Najprva naj bo pomoč, potem naš nasvet, katerega bomo lahko povedali iz izkušnje našega svobodnega ameriškega življenja v Ameriki.

Kri ni voda! Daj brat, daj; pomagaj sestri!

Mara Lamutova: KO ZAJOKAL SI V ŽIVLJENJE

Ko zajakal si v življenje, s tabo zajakalo je moje srce, solze bi veselja bile, ko bi ne kalilo jih gorje!

Ko zajakal si v življenje—z juga je prihajalo topov grmenje...

"Čuj, junaček," sem dejala, "zdaj na fronti ti topovi dobrodošlico grme"—in raz drobnega lica svoje brisala solze.

Prejšnjim sem pela aja—tuta—aja, zdaj sem tiho vpraševala—koliko ta hip junakov iz sveta odhaja...

Če uspavanko sem peti htela mi je v žalostinko izzvenela...

Mara Lamutova: SMO OTROCI IZ DEŽELE LEPE VIDE

Vzeli so nam rodno zemljo, vzeli nam svobodna vesla, težka je usoda, dragi bratje, v vaše kraje nas zanesla.

Smo otroci iz dežele Lepe Vide, iz dežele rož in sonca, iz dežele tihih borov, iz dežele belih jader,

ŠKRAT

NOTARJEV NOS

Humoreska

(Nadaljevanje)

Ko je pomislil, da mu uteg ojenj, ki so ga zakurili iz dja, vrtni naravni obraz, se potolažil. In res, gorkota mu dobro storila in barva je izginila. Ali srbečina se je gi dan ponovila, staniče se še bolj napelo in prikazala se zopet rdeča barva za lahno vičasto primesjo. V osmih dneh jih je notar presedel doma pečko, je nesrečna barva ingla. Ko je šel prvokrat z dolga se je pa zopet pokazala, das bil zavil v lisičji kožuh.

Zdaj se je gospod L'Ambert ustrašil. Ročno je poklical spoda Berniera. Doktor je tekel, ugotovil lahko vnetje predpisal obkladke z ledeno do. S tem se je nos sicer odil, a pozdravil se ni. Gos Bernier se je čudil, zakaj žzen ne izgine.

—Kakor vidim, je rekel, Dieffenbach vendarle pravnamreči trdi, da zaplata za preobilice krvi lahko zamyda jo zato treba staviti na pijavke. Poskusimo!

Notar si je obesil pijavke, končec nosu. Ko se je naslonil na krivko odvalila, so jo nadomestili z drugo. To se je ponavljalo dni in dve noči. Otekline in va sta za nekaj časa izginili, to ni trajalo dolgo. Treba je dobili kaj drugega. Gos Bernier si je izprosil dva štiri ure, da stvar premislapreudari, vzel si jih je pa deset, osem.

Ko je prišel zopet v hišo spoda L'Amberta, je bil mo v skrbet in celo boječ. Mor je naravnost posiliti, predrekel gospodu L'Ambertu:

—Medicina še ne pozna naravnih pojavov, in po vam teorijo, ki nima nič stvenega značaja. Moji tova bi se mi morda smejali, a jim povedal, da lahko ostane človeškega telesa odtrganaplata pod vplivom svojega šnjega lastnika. Vaša kri, poganja vaše srce in ki je na od vaših možganov, dastako nesrečno v vaš nos. In dar bi skoraj mislil, da je vergnski tepec s tem dogov v zvezi.

Gospod L'Ambert je siln govarjal. Najemec, ki ga pošteno plačal, ki mu ni bilo nič več dolžan, naj bi skrivno vplival na nos takega djanstvenika!

Taka trditve je skoraj sramna!

—Še veliko več, je doktor, bedasta je. Vendar pa prosim dovoljenja, da se poiskati Romagneta. Se dga moram videti in če se prepričam o svoji zmoti. Alshra niti njegov naslov?

(Nadaljevanje)

kjer na večer zlato sonce sprejme hladen morski val.

Kdor še ni ponoči begal sredi tujih in neznanih cest, kdor nad lastnim se brezgladi.

brilko ni razjokal—ta ne ve, kaj je bolelost.

PROCES PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Višinski: Kaj to pomeni? Hodžajev: Pomeni "Narodna zveza", ki si je zadala nalogo, da pretvori Buharsko ljudsko republiko v buržuazno - demokracijo, kot vmesno stopnjo med Anglijo in Sovjetsko Rusijo. Vstopil sem v to buržuazno - nacionalistično organizacijo in sem kot aktiven član te buržuazno - nacionalistične organizacije vodil njeno protirevolucionarno, protisovjetsko delovanje. To je bila prva etapa.

Leta 1925 sem bil imenovan za predsednika Sovjeta Ljudskih Komisarjev Uzbekistana. Leta 1928 sem se bil zblizal z nacionalističnimi krogi Turkestanke republike, potem pa, ko sem bil v Uzbekistanu, sem si v neki enega vodij komunistične stranke Uzbekistana, v osebi Ikramova, našel zaveznika in skupno z njim sva stvorila je-
ti kot odvisnost od neke druge — kapitalistične — države.

Višinski: Ali ste vi tako razumeli Rikova?

Hodžajev: Da, prav tako sem ga razumel.

Višinski: S čem je pa on to utemeljeval?

Hodžajev: Utemeljeval je le na en način: da se desničarji, kakor tudi mi, nacionalisti, bojujemo zoper strankino vodstvo, zoper sovjetsko vladno. Da bi desničarji dosegli svoje namene in da bi mi dosegli svoje namene, moramo to strankino vodstvo zlomiti. S tem namenom smo sklenili zvezo. Namen je torej ostal en sam — strmoglavit sovjetsko vladno, strmoglavit vodstvo C. O. VK S(b).

Višinski: Oslabiti ZSSR?

Hodžajev: Oslabiti ZSSR, prav gotovo.

V zarotniško organizacijo buharskih nacionalistov nisem prišel l. 1920, po revoluciji, slučajno, temveč zato, ker sem bil vzgojen kot nacionalist.

Večina buržuazno - nacionalističnih organizacij v Buhari se je tedaj orientirala na Anglijo.

Razume se, da so si ti buržuazno - nacionalistični krogi tudi tedaj popolnoma jasno predstavljali, da se neodvisnost od Sovjetske Rusije in opora na Anglijo ne more zgoditi tako enostavno in da Anglija ne bo pomagala le zaradi lepih oči. Smatrali so že tedaj, da se mora sprejeti protektorat Anglije in se pod tem protektoratom dokončno odcepiti od Sovjetske Rusije. Zato, da bi uresničili to nalogo smo tedaj izvršili celo vrsto škodljivih dejanj.

Sistematično smo izpodrinjali iz sovjetskega in strankinega aparata resnične člane stranke, resnične sovjetske ljudi, ter postavljali na njihova mesta svoje ljudi. Svoje ljudi smo si v to svrhu izbirali ponajveč iz buržuazne mladine in jih nismo vzgajali v sovjetskih šolah, temveč smo jih večinoma pošiljali v inozemstvo — v Nemčijo in Turčijo.

Obenem smo razvijali veliko delovanje za organiziranje obojestranskih sil, ker v vojski nismo imeli večjega vpliva. Svoje obojestranske sile smo formirali ponajveč v obliki milice. Skušali smo izkoristiti basmače, ki so se tedaj že pojavljali v mejah Buhare. Skušali smo ustanavljati nove kadre basmačev.

Dalje. Ko se je leta 1924—25 postavilo vprašanje o nacionalno - teritorialni razmejitvi sovjetskih republik v srednji Aziji, sem bil jaz zoper to razmejitve. Ali če bi bil kdo tedaj očitno deloval zoper razmejitve, bi se bil s tem kazal kot očiten sovražnik, česar nisem mogel storiti. Zato sem pod znakom pristaša narodnostne razmejitve prišel na čelo uzbeške sovjetske države.

Višinski: Torej ste zmanevirali.

Hodžajev: Zmanevirali, dvoličili.

V uzbeški strankini organizaciji je bila znana skupina "osemnaestih". Organizator te skupine sem bil jaz. Ko se je izvajala agrarna reforma z namenom, da bi se razdelila zemlja med revne sloje kmetijskega prebivalstva v Uzbekistanu, tedaj je jako oživel kulaško - bajski vršiček. Razum tega je bil en del vodilnih funkcionarjev v Uzbekistanu nezadovoljen s to reformo. Jaz sem izkoristil to nezadovoljnost in sem začel formirati skupino uzbeških nacionalistov.

Višinski: Katerega leta je to bilo?

Hodžajev: To je bilo približno v sredini 1925. Pri tem svojem manevru smo tedaj računali na enega izmed voditeljev komstranke Uzbekistana, na Ikramova; računali smo, ker smo vedeli, da je v letu 1918—20, ko je bil še mladenič, sodeloval v turkestanških buržuaznih nacionalističnih organizacijah.

Višinski: V katerih organizacijah?

Hodžajev: To je bila panturkistična organizacija, katero je vodil Riskulov. Ampak na kongresu smo bili potolčeni. Potem smo sklenili, da se zopet zakonspiriramo, podali smo izjavo, da smo se zmotili, da smo ravnali nepravilno in da smo pripravljeni izvajati strankino linijo.

Višinski: In ste vdružili zmanevirali?

Hodžajev: V drugič sem zdvoiličili. Med 1925 in 1928 letom sem se bil zblizal z Ikramovim na podlagi praktičnega dela. Ikramov je bil v C. O., jaz pa v Sovjetu ljudskih komisarjev. Posledica tega zblizanja je bila, da sem izvedel, da ima Ikramov lastno nacionalistično skupino, ki se imenuje "Mili Istikla", kar pomeni "Narodna neodvisnost."

Midva se nisva pravzaprav združila, pač pa sva začela delovati v tesnem kontaktu.

Višinski (Ikramovu): Obtoženec Ikramov, ali ste bili leta 1928 član nelegalne nacionalistične organizacije?

Ikramov: Da.

Višinski: Ali se je ta organizacija imenovala "Mili Istikla"?

Ikramov: Da. Pod pritiskom Buharina in pod neposrednim vodstvom Antante smo zblizali delovanje dveh nacionalističnih organizacij.

Peter Rostan
PAINTER and DECORATOR
CONTRACTOR
449 E. 158 St.,
Cleveland, Ohio
KENmore 0620 J

Išče se

žensko za pomivanje posode. — Dobra plača. — Vpraša se v MARBLE BAR, 18800 St. Clair Ave.

Jugoslavija: otok svobode

Najmanj opevani junak druge svetovne vojne je prejšnji teden razširil svojo oblast na 20,000 kvadratnih milj od 96,000 milj površine ozemlja, o katerem je Hitler še pred začetkom poletja mislil, da je podjarmljeno. Naciji so opustili poizkuse, da bi pregnali jugoslovanskega generala Draža Mihajlovića iz oledenih planin južno zahodno od Beograda, ter se umaknili v prestolnico, čakajoč lepšega vremena. General Mihajlović pa je izdal potne liste za "nezasedeno Srbijo," ki jo imenuje tudi "otok svobode."

Ognjevita vojska Draža Mihajlovića, 145,000—150,000 vojakov redne jugoslovanske vojske, srbskih četnikov, Hrvatov, ter Slovencev, se čisto imenuje "gerilska" vojska.

Bojujejo se navadno v majhnih, oddvojenih oddelkih. Toda Draža Mihajlović ima radijsko oddajno postajo. Njegove čete imajo veliko število prenosnih prejemnih radijskih aparatov, ki so prej bili last jugoslovanske vojske. Njegovo vojskovanje ni vzpizirano "gerilska" borba. To je organizirana in vztrajna napadalna operacija —

premična, hitra in varljiva — o kateri bodo v bodočnosti pele pesmi.

Ko je v aprilu lanskega leta prišel na val Hitlerjevih oklopnikov na Jugoslavijo, je general (tedaj še polkovnik) Mihajlović odpeljal svoje oddelke v planinska zavetja blizu albanske meje in pustil sovražnika v Grčijo. Zlom samo delno mobilizirane jugoslovanske vojske je pomenil prestopanje tisočev vojakov, dobro in moderno opremljenih, k Mihajloviću. Po kratkem času je Mihajlović začel redno napadati nacijske zasedne oddelke in pro-nacijske hrvatske vstase.

Te napade iz planinskih zavetij so naciji proglasili za delovanje "komunistov in upornikov." Toda prav kmalu so bili naciji prisiljeni proglasiti v Jugoslaviji vojno stanje in v oktobru celo ponuditi mir. Neko srbsko lutko in nekoliko nacijskih častnikov so z zavezanimi očmi pripeljali, po dolgi vožnji z avtomobilom, v Mihajlovićevo glavno bivališče v hribih. Ko so odbili njegove zahteve: ustaviti ubijanje Srbov v množicah, umik nacijske vojske iz srbskih krajev (razen Beograda in Niša), je Mihajlović prisegel, da se bo boril "do zadnjega Nemca." Do konca novembra so naciji poslali proti njemu pet divizij — brez uspeha.

Draža Mihajlović, star 47 let,

je veseljak in oče petih otrok. Z istim veseljem, s katerim se bori, igra tudi na mandolino. Rodil se je v Ivanjici v Srbiji, v pokrajini, ki je sedaj pod njegovo oblastjo. Po zgodnji smrti svojih staršev ga je vzgojil neki stric, ki je bil polkovnik v srbski vojski. Draža je stopil v srbsko vojno akademijo, ko mu je bilo komaj petnajst let. L. 1913 je bil ranjen v borbi s Turki in l. 1915 v borbi s Avstriji.

Po prvi svetovni vojni je bil dolgo vrsto let v jugoslovanskem generalnem štabu in je postal strokovnjak za vprašanja nacijskega petokolonskega delovanja. V začetku l. 1940 je bil obsojen na trideset dni zapora zaradi "neolajnosti" — ker je prinesel dokaze o peti koloni knezu namestniku Pavlu in poznejšemu srbskemu Quislingu, generalu Milutinu Nediću. Prijatelji iz generalnega štaba so ga osvobodili.

Prejšnji teden je jugoslovanska vlada v Londonu izkazala generalu Mihajloviću dolžno spoštovanje: imenovala ga je za vojnega ministra. Istočasno je general Dušan Simović, ki je prejšnjo pomlad vodil upor proti pro-osiščni popustljivosti kneza Pavla prepustil mesto predsednika vlade malemu in delavnemu Slobodanu Jovanoviću, dva in sedemdesetletniku, svobodomiselniku, izvrstnemu zgodovinarju in pravniku, ki bo, kot se pričakuje, po vsej priliki zbral v složno enoto vse protislojčne jugoslovanske elemente, Srbe, Hrvate in Slovence.

Med tem časom sta mladi jugoslovanski kralj Peter in grški kralj Jurij podpisala sporazum za skupno delovanje po vojni pri obrambi, zunanji politiki in zunanji trgovini. S svojo uporno hrabrostjo južno zahodno od Beograda v borbah proti nacijskim in s svojimi širokimi pogledi pri sedanju vlade v izgnanstvu, je dala Jugoslavija herojski delež za bodočo svobodo.

(Time, 26. I. 1942.)

Svarilo proti hysteriji

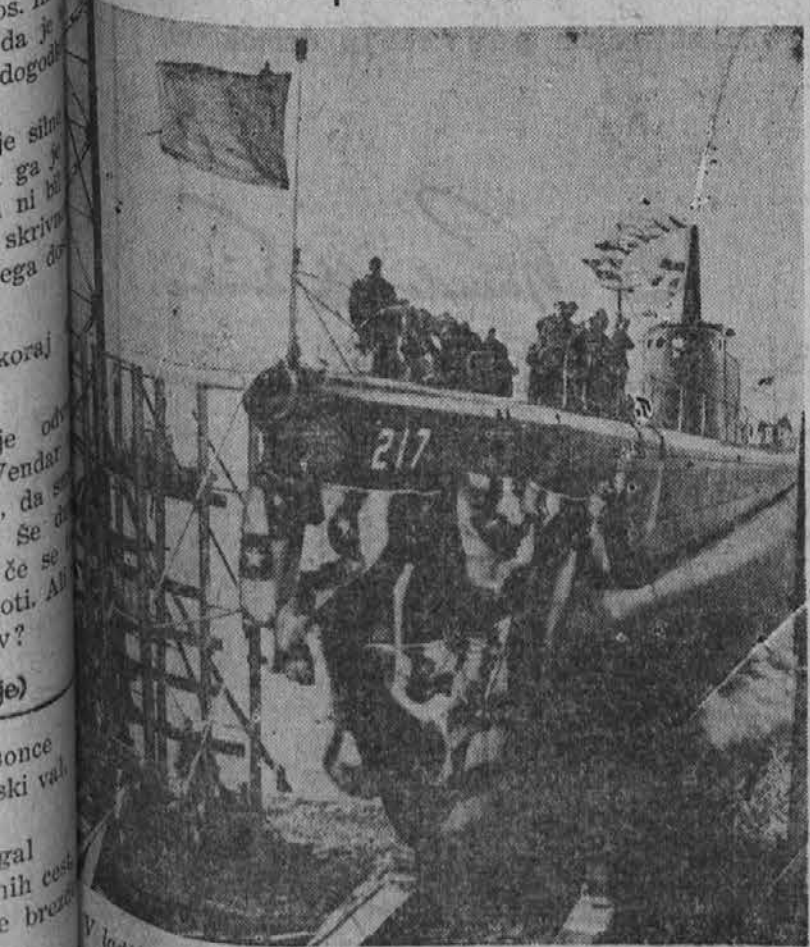
General Lewis B. Hershey, direktor Selective Service ustaje, govori na narodni konferenci častnikov v Washingtonu. Njegov govor je opozoril častnike, naj ne ustvarjajo nepotrebnih hysterij.

Rešitev pred smrtjo

Na posteljah ležita Robert S. Fennell in George Tavelle, oba članova Atlantične flote, ki sta se srečno rešila s parnika City of Atlanta. Katerega je pogreznila neka sovražna podmornica v bližini Havanas.

Nova podmornica

V ladjelovci New Londona, Conn., je bila te dni splovljena podmornica Guardfish.

SOMETHING ALL CAN DO

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENDicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS
AUTOMOBILE IN TRUKE

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLEnville 3830

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
Jelercic Florists
15302 Waterloo Rd.
KENmore 0195

GASOLIN
MIKE POKLAR
E. 43 St. in St. Clair Ave.
ENDicott 9181
Gulf Refining Gas Station
Izvršujemo tudi pravo vrsto pravila na avtomobilih.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE
905 East 185th St.
Mi imamo avto-rack; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

RAZNO
FRANK KURE
General Tinning, Roofing and Furnace Work
Vsem starim in novim odjemalcem se priporočam za naklonjenost. Za vsa dela, spadajoča v našo stroko, se od sedaj naprej obrnite na novi naslov:
16021 Waterloo Rd.
KENmore 7192 J.

E. 61st St. Garage
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GOSTILNA
Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ZGANJE IN PRIGRIZEK
ENDicott 9359

KO ZAZELITE KOZAREC
dobre pive, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
EN, 9026
Odpri do 2:30 ure zjutraj

HECKER TAVERN
John Sustaršič in Frank Hribar
1194 E. 71 St.
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odpri do 2:30 ure zjutraj.

J. SIMCIC in J. MARN
priporočata svoj
GAY INN
6933 St. Clair Ave.
kjer imata vsak petek in soboto godbo in ples. Najboljša pijača
ENDicott 8811

RUDY BOŽEGLAV
WINERY
6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinejša vina, domačega izdelka, dobite na kozarec ali v večji količini za na dom.
Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.
Se priporočamo!

PAPIRAR
John Peterka
Paperhanger and Painter
Delo prvovrstno in točno
Se priporočam
1121 East 68th Street
ENDicott 0653

Oglasajte v —
"Enakopravnosti"
ZAVAROVALNINO
za hiše, pohištvo in avtomobile vam preskrbi
MIHALJEVIČ BROS.
6424 St. Clair Ave.
Zavarovalnina na pohištvo za vsoto \$1000 vas stane le \$5.00 za tri leta.

POPOLNA ZALOGA
trebušnih pasov, elastičnih nogavic in pasov za kilo. Izvršujemo zdravniške recepte točno in zanesljivo. Dostavimo na dom kamorkoli.
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. Slovenska lekarna

Prijatelj's Lekarna
St. Clair Ave. vogal E. 68 St.
Prescription specialists
Zastonj pripeljemo na dom
ENDicott 4212

DEKORIRAMO
vaše sobe po najnižjih cenah. Scenerija, napisi itd
A. PLUTH
21101 Reher Ave.
IVanhoë 2261 M.

Zavarovalnino
proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 Schade Ave.
Pokličite:
ENDicott 0718

STANLEY WEYMAN:

Rdeča kokarda

Roman iz Velike revolucije

Hotel sem nekaj reči, toda ni sem ga utegnil poslušati. Ker sem poznal pot in sem imel luč v rokah, sem ga pustil, kjer je bil, in sem stekel po hodniku. Veža je bila vsa temna; moja lučka jo je razsvetljala komaj toliko, da sem se mogel razgledati. Vrata so bila zabarikadirana. To videč sem se obrnil proti stopnicam. V trenutku, ko sem stopil nanje, se je stari sluga, ki je tekkel za menoj, spotaknil ob kolovrat, ki mu je stal na poti. Kolovrat se je prevrnil z ropotom, ki mi je zgoraj odgovoril zbor javkajočih in tarajajočih glasov. Ko sem priteknel na vrh, sem našel vekače zbrane okoli lojenke, ki je s svojim slabotnim brenjenjem dajala prizoru še bolj klavirno lice. Najbližja dva, star lakej in kuhinjski dečko, sta preplašeno buljila vame z očmi. Za njima so trepetale tri ali štiri ženske in vekače stiskale obraze druga drugemu v krila.

Starec je meketaje zaklel, trudeč se, da bi jih pomiril. "Kje je Gargouf?" sem ga vprašal. "Šel je zadelat vrata na zadnji strani." "In gospodična?" "Tamle."

To rekši se je odmaknil in mi pokazal debelo zaveso, ki je zakrivala koničasto okno stopnišča. Zavesa se je zganila; Deniza je stopila izza nje. Otroško lice ji je bilo bledeje od zidu, a vendar čudno mirno. Na sebi je imela svetlo haljo, ki ji je ohlapno legala po telesu, in nerazčesani lasje so ji svobodno padali na ramena. V blede svetlobi sveč in obči zmešnjavi, ki jo obdajala, me izprva niti ni opazila.

"Ali se je Gargouf vrnil?" je vprašala.

"Ne, gospodična, toda..." Sluga jo je baš hotel opozoriti name, ko ga je prekinil njen jezni vzklík.

"Naj ta budala utihnejo!" je rekla. "Oh, spravite jih proč! Niti sama sebe ne slišim! In naj gre kdo po Gargoufa. Ali res ni med vami nobenega, ki bi bil za rabo?"

Eden izmed starih služabnikov se je ustrezljivo odpravil ter pustil šibko devotko samo sredi njenih prestrašenih ljudi. Videl sem, kako se je z vsemi močmi upirala grozi. Pred temno zaveso je bila lepota njene obraza in njenih oblik še

bolj vidna, toda občudovanje mi zdaj ni bilo na umu. "Gospodična," sem dejal, "treba je, da pobegnete skozi vrtna vrata."

Zdrnila se je in oči so se ji razširile. "Gospod de Saux," je zamrmrala. "Vi tukaj? Ne... ne razumem vas. Mislila sem..." "Vsa vas se je vzdignila zoper grad," sem nadaljeval. "Še trenutek in morajo biti tu."

"Tukaj so že," je odgovorila s šibkim glasom. Hotela je samo reči, da jih vidi skozi okno, kako prihajajo; toda zamolkli hrup, ki se je dvigal zunaj in vsak trenutek bolj grozeče prodiral zidove, je dal njenim besedam drugačen pomen. Ženske so prebledele in spet zagnale svoj javk. Ena izmed njih je v krčevitem zdrhlaju groze prevrnila enega izmed svečnikov. Starec ki mi je bil odprl, je zajokal.

"Tako mi smrti božje!" sem kriknil osorno. "Ali ti gavrani ne mislijo utihniti?"

Zakaj hrup mi ni da misliti — in baš premisleka je bilo v tem trenutku najbolj potreba.

"Molčite, budala," sem nadaljeval, "služinčadi ne bo storila ničesar žalega. In vi, gospodična, blagovolite iti z menoj. Niti trenutka ne smemo izgubiti..."

Toda ona me je tako čudno pogledala, da sem nehote umolknil.

"Ali je neizogibno potreba, da grem?" je vprašala. "Mar ni več druge pomoči?"

Trušče pred gradom je postal tako glasen, da sva komaj slišala drug drugega.

"Koliko ljudi imate?" sem vprašal.

"Evo Gargoufa," je odgovorila. "On vam pove."

Okrenil sem se in zagledal oskrbnika, ki je prihajal po stopnicah, trd in strog kakor zmerom. V eni roki je držal svečnik, v drugi pištolo; v njegovih očeh sem takoj opazil izraz besnega gneva. Ko so ga ženske uzrle, so zavekale na ves glas. Jaz edini sem se ga razveselil, videč, da vsaj on ne kaže znamenja slabosti. Vprašal sem ga, kolikor mož ima.

"Vsi, kar jih je, stojte pred vami," je suho odvrnil, ne da bi se začudil moji prisotnosti.

V blag spomin
ljubemu soprogu in očetu

Frank-u
Jerič-u

ki je preminul 6. februarja, 1941.

Minilo je leto dni, odkar tožno so postali dnevi, ko Tebe Frank, ni več med nami. Tiho spavaš v zemlji hladni, a duh Tvoj živi v naših srcih in bo živel do svidenja v večnosti. Tvoj spomin nam ostane najdražji zaklad tega sveta.

Zalujoči ostali:

Jennie, soproga; Frank, Charles in Ernest, sinovi; Emma, Tina in La Verne, sinahe; Charles, vnuk.

Cleveland, Ohio, 6. feb. 1942.

"In to je vse?" "Še tri sem imel," je dejal. "Toda pravkar sem našel vrata odpahnjena in o ptičih ni ne duha ne sluha. Tole imam pripravljeno za enega izmed njih," je dodal in mrko pogledal na svojo pištolo.

"Gospodično je treba spraviti od tod."

Z brezčutnostjo, ki me je kar utogotila, je dvignil ramena. "Kako neki?" je dejal.

"Skozi vrtna vrata." "Tam so že. Grad je obkoljen."

Vzkriknil sem v svojem obupu; in kakor v potrdilo njegovim besedam je prav tisti mah zabobnel srdit udarec ob glavna vrata in se razlegel po vsem poslopju, naznanjaje, da je usodna ura prišla. Prvemu udarcu je sledil drugi — in nato so se usuli kakor toča. Med tem, ko so se služkinje blejaje obesale druga na drugo sva se z Denizo spogledala.

"Skriti se boste morali," sem zamrmral.

"Ne, ne," se je branila.

"Nekje gotovo najdemo varan kraj," sem dejal in tesnobo pogledal okoli sebe, ne meče se za njeno oporekanje. Treskanje udarcev je bilo že kar glušeče. "Na primer v..."

"Ne bom se skrila, gospod," je dejala.

Njen obraz je bil smrtnobled in oči so ji plapolale, kakor bi ugašale. In vendar: Deniza, kakor je stala v tem trenutku pred menoj, ni bila več dekletce, ki mi je še pred nekaj dnevi z nemo zadrego strmelo v obraz; bila je gospodična de Saint-Alais.

Pričenši v soboto

samo ta teen
najfinejša ukrajinska filmska opereta

"Marusia"

ANGLESKI TITELNI

Krasno godbo proizvaja profesor Koehetz

Narodne pesmi in narodni plesi

To je štiri **** zvezdna slika.

PENN SQUARE

gledališče, Euclid, E. 55 St.

vrata se odpro v soboto in nedeljo,

2 pop. čez teden ob 6.45 zvečer.

V SOBOTO, 7. FEBRUARJA

bova obhajala

27. LETNICO ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA

Ob tej priliki vabiva na praznovanje vse prijatelje in znance. Vršila se bo prijetna zabava in postregla bova z fino kokošjo večerjo, pivom in vinom. Imela bova na razpolago tudi godbo. Se priporočava, da naju v obilnem številu obiščete.

FRANK in ANNA KOVAČIČ

4121 ST. CLAIR AVE.

BUY U.S. DEFENSE BONDS!

Fantje in možje!

V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari. Izdelujemo obleko po meri.

JOHN MOČNIK

772 East 185th St.

Kupite sedaj dokler je zaloga popolna

Pralne stroji
MAYTAG — ABC — THOR — CONLON — BENDEX

Električne ledence
FRIGIDAIRE — ELECTROLUX

Kuhinjske peči
MAGIC CHEF — GRAND — ROPER — FRIGIDAIRE

Radio
ZENITH — PHILCO — CARLSON-STROMBERG

Cene zmerne. Damo na lahka mesečna odplačila
NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Ave.
819 E. 185 St.

ponosna čuvarica časti svojega doma.

"Naši podaniki so. Govoriti hočem z njimi," je povzela in hrabro stopila naprej, čeprav so ji ustnice drgetale od razburjenja. "In če se drznejo..."

"Ob pamet so," sem odvrnil. "Saj slišite, da besnijo kakor obsedeni! Toda eno upanje še imam, edino, ki ostane. Če jih ogovorim, preden vdero v grad, bom imel nemara uspeh. Samo trenutek, gospodična; prosim vas, skrijte to luč."

Hlastno sem se obrnil in prijel za zaveso. Toda Gargouf me je prehitel. Zadržal mi je roko in me ustavil.

"Kaj pa je? Kaj nameravate?" je zarenčal.

"Ogovoriti jih hočem skozi okno."

"Ne bodo vas poslušali."

"Čeprav ne, poizkusiti hočem vendarle. Kaj nam pa ostane drugega?"

"Jeklo in svinec," je odvrnil s takim glasom, da me je nehote streslo. "Evo lovskih pušek gospoda markiza. Vzemite si eno, gospod vikont, a jaz vzamem drugo. Dve še ostaneta; naši ljudje umejo streljati. Vsaj stopnice bomo branili, če drugega ne."

Začudil sem se oskrbnikove mu pogumu.

"Ali vas ni strah?" sem vprašal sredi divjega razbijanja in kričanja množice.

Vedel sem, kako neznosno je stiskal nesrečneže, ki so zdaj besneli pred gradom, kako jih

Nekaj posebnosti

Kokoši, funt	29c
Teletina čez obisti	25c
Veal steak	35c
Veal stew	20c
Čista mast, 2 funta	29c
Moka, 24 1/2 funtov	89c
Kokskar fižol, 8 funtov	95c
Mleko, kanta, 3 za	25c
Tomato soup, 3 kante za	25c
Velika zaloga vsakovrstne grocerije in mesa	
Kupite sedaj, kajti ne bo vam žal.	

LOUIS OSWALD

17205 Grovewood Ave.

je izžemal in zlostavljajal in kako so morali vsa ta leta stradati zaradi njega.

A Gargouf je samo preklinjal "to živino", ne da bi mi odgovoril.

"Ali boste branili gospodično?" sem vprašal z vročnim glasom.

Njegova roka je stisnila moje kakor železen prmaž; nisem ga delj izpraševal. A že v naslednjem trenutku sem se zgrozil.

"Oh," sem zavpil, "zažgati hočejo! Kaj nam pomaga braniti stopnice, če nam podkurijo kakor podganom?"

"Poginili bomo skupaj," je odvrnil Gargouf.

Srdito je brcnil eno izmed žensk, ki so ždele na tleh in vreščale:

"Tiho bodi, mrha! Ali meniš, da ti bo kaj pomagalo, če tuliš?"

A v tem sem začul pokanje spodnjih vrat, ki so se lomila pod sekirami; planil sem k oknu in odgrnil zastor. Val rdečkaste svetlobe je udaril v sobo in okrvavil strop. Bal sem se le tega, da ne bi razbil vrat in vdrl v grad, preden me začujejo. Na srečo se je okno rado odprlo; še trenutek in stal sem zunaj, na ozkem napušču tik

Sobo

z gorkoto se odda v najem za eno osebo. Naslov se poizve v uradu "Enakopravnosti."

HIŠA

NAPRODAJ

za eno družino, 6 sob, nahajajoče se v bližini E. 185 St. Vse v najboljšem stanju. Lepa okolica. Cena samo \$5000.

Zidamo tudi nove hiše. Za vse podrobnosti se obrnite na

EDWARD KOVAC

960 E. 185 St.

naid velikimi vrati. Pred moji oči se je odigral prizor, kakršnih francoski gradovi že dolgo niso bili vajeni.

Nekoliko v stran od vhoda že gorel veliki golobnjak; črn oblak dima je bruhal iz njega in zakrival vse ozadje s svojimi zloveščimi vrtinci, izpod katerih so zdaj pa zdaj s podeseterjeno silo udarjali plameni. Na jasni ognja so se odražale črne sence ljudi, ki so z neugnanostjo peklenščkov donasali slamo in netili požar. Onkraj golobnjaka je gorel skedenj in stog sena; nekaj bliže, baš pred gradom, je tekala množica postav sem ter tja; nekatere so se znašale nad vrati in okni, druge so vlačile gorivo; vse je skakalo, kričalo in se grohotalo z grohotom pogublencev, ki se je pošastno zlivaj v tuljenjem plamenov in žvenketom stekel, pokajočih od vročine.

V ospredju sem videl Petit-Jeana, ki je poveljeval; več mož

je stalo okoli njega. Ženske divjale nič manj od možk, no izmed njih, ki je vsa našena in napol razhaljena orožje ter bruhal kletve, bilo posebno odurno. Prav ta me je prva opazila; zoš name, je z ostudnim sedami preklinjala nas vse, ne in domačo gospodo, glasnim vpitjem zahtevala šo kri.

OGLAŠAJTE V
"ENAKOPRAVNOST"

VSE KARKOLI
potrebuje se od zobozdravnika izvelečenje zob, potiskanje zob, enako lahko dobiš še polno zadovoljstvo pri župniku, ne da bi zgubil dosti časa. Vse delo je mogoče, kadar vam čas pripušča.

6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti
Knaufovo poslovanje

Ob 5. letnici

naše trgovine želimo izreči globoko zahvalo vsem naklonjenost, in se priporočamo za v bodoče. Za priliko bomo imeli veliko razprodajo kuhinjskih pralnih strojev, radio in električnih ledenic, in zelo znižanih cenah. Pridite in prepričajte se, ter kupite, dokler je zaloga popolna.

—DAMO NA LAHKA MESEČNA ODPLAČILA

Norwood Appliance and Furniture
819 E. 185 St. 6104 St. Clair Ave.

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

Skupno korakamo naprej

SLUŽIMO vam in deželi!

Vojna polaga na vse uslužbenke telefonske družbe enako nenavadno in težko nalogo posluje. Naši možje in žene so večji svojega dela, in korakali bodo naprej, kot skupina, nudeč telefonsko poslugo, ki je potrebna v tem največjem podvzetju demokracije.

Handwritten signature: Randolph Eide

President, The Ohio Bell Telephone Company

